

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76-11559

Chișinău

16 octombrie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, **se prezintă Parlamentului spre examinare** proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 710 din 16 octombrie 2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Energiei.

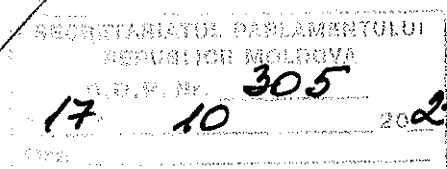
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut (în limba română – 2 file, în limba rusă – 2 file);
3. Copia textului Acordului de împrumut (în limba engleză – 29 file, traducerea în limba română – 25 file);
4. Nota de argumentare – 7 file;
5. Copiile avizelor ministerelor și altor autorități administrative centrale – 30 file;
6. Tabelul de sinteză – 13 file.

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Mihaela Goleac
Tel: 022-250-362
E-mail: mihaela.goleac@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 710

din 16 octombrie 2024

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024.

Prim-ministru

Contrasemnare

Ministrul energiei

Ministrul finanțelor

Ministrul justiției

DORIN RECEAN

Victor Parlicov

Victoria Belous

Veronica Mihailov-Moraru

LEGE
pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova
și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea
implementării Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în
Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)”, semnat la Chișinău la 8 august 2024.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Justiției va întocmi și va remite Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin canale diplomatice, opinia legală privind Acordul menționat.

Art. 4. – Ministerul Finanțelor va notifica Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului numit.

Art. 5. – Prin derogare de la prevederile Codului fiscal nr. 1163/1997, ale Codului vamal al Republicii Moldova nr. 95/2021, ale Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor și ale Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, importul de mărfuri și/sau servicii destinate realizării Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)”, se scutește de TVA fără drept de deducere, de accize, de taxa vamală și de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, iar livrările de mărfuri și/sau servicii destinate realizării proiectului menționat se scutesc de TVA cu drept de deducere, de accize și de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului.

Art. 6. – Modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale respective se stabilește de către Guvern.

Art. 7. – Prin derogare de la prevederile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, se permite, cu titlu de excepție, eliberarea Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” de obligația prezentării garanțiilor rambursării împrumutului recreditat de către Ministerul Finanțelor în vederea implementării Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)”, conform Acordului de împrumut menționat.

Art. 8. – Prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**Argumentarea oportunității ratificării Acordului
de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru
Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării proiectului
„Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”**

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale:

Acordul de împrumut cu numărul 9696-MD la **Proiectul Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova (STEEM)** (*în continuare „Acord”*), este încheiat între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD).

În sensul acordului menționat, „Împrumutantul” este Ministerul Finanțelor iar responsabilitatea generală pentru implementarea proiectului îi revine Ministerului Energiei care la rândul său îi va încredința Unității Consolidate pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii (UCIPE) responsabilitățile cotidiene, inclusiv cerințele administrative, de achiziție, de mediu și sociale, responsabilitățile de debursare, de management financiar și de monitorizare și evaluare a Proiectului, astfel cum este specificat în Manualul operațional al Proiectului. În vederea facilitării Proiectului, „Împrumutantul” va determina părțile relevante constituite din Ministerul Finanțelor, Ministerul Energiei, UCIPE, Ministerul Educației și Cercetării, CNED și S.A. „TERMOELECTRICA” să încheie un Acord de implementare a Proiectului.

Acordul menționat este constituit din 6 articole, 3 suplimente și o anexă, care conține clauze cu privire la descrierea proiectului, entitățile responsabile de implementarea componentelor proiectului, suma asistenței financiare precum și asistența tehnică și financiară prevăzută în cadrul proiectului, procedura de debursare, condiționalitățile necesare a fi implementate pentru debursarea împrumutului, etc.

2. Informații privind conținutul contractului:

Obiectivul Acordului de împrumut este de a spori eficiența energetică în clădirile publice existente și în sectorul termoelectric din Moldova și de a asigura un răspuns imediat și efectiv la o criză eligibilă sau la o stare de urgență.

Acordul nu este menit să implementeze și să amendeze/substituie un alt contract în vigoare. În cazul acceptului reciproc, Acordul poate fi amendat cu respectarea legislației naționale.

Proiectul este prevăzut pentru a fi implementat în perioada iunie 2024 - iunie 2029.

Totodată, precizăm că acordul de împrumut va intra în vigoare după ratificarea acestuia de către Parlamentul Republicii Moldova, urmând să intre în vigoare din momentul îndeplinirii tuturor condițiilor specificate în articolul V al Acordului.

În cazul acceptului reciproc, Acordul poate fi amendat cu respectarea legislației naționale.

B. Analiza de impact

Obiectivul general al Proiectului este de a spori eficiența energetică în clădirile publice existente inclusiv cele conectate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică din Republica Moldova și de a asigura un răspuns imediat și efectiv la o eventuală situație de urgență care poate apărea în viitor.

Astfel, în cadrul proiectului sunt prevăzute 3 componente de bază, după cum urmează:

1. Investiții în proiectele de eficiență energetică în clădirile publice cu un buget de 50 mil. dolari SUA din partea BIRD și 1.5 mil. dolari SUA din partea Fondului Fiduciar Multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW);
2. Suport pentru implementare și asistență tehnică cu un buget de 3 mil. dolari SUA din partea Fondul Fiduciar Multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW);
3. Răspuns în situații de urgență.

Conform prevederilor Acordului de împrumut Republica Moldova urmează să contracteze un împrumut de 50,0 mil. dolari SUA, și un grant în suma de 4,5 mil. dolari SUA. Împrumutul va fi acordat pentru finanțarea investițiilor în proiectele de eficiență energetică în clădirile publice educaționale, iar grantul va fi utilizat pentru asistență tehnică și activități de implementare a proiectului.

Aspectul politic, cultural și social:

Acordul de împrumut nu contravine politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. De asemenea, prezentul accord de împrumut nu va afecta relațiile bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova cu alte state.

Totodată, în cadrul proiectului au fost identificați drept beneficiari direcți cca. 46.000 de tineri de vârstă școlară, profesori și personal de sprijin al școlilor, care vor beneficia de un nivel îmbunătățit de confort interior, modernizare a sistemului de iluminat și calitate a aerului din școlile beneficiare. De asemenea, proiectul va sprijini inclusiv inițiativa guvernamentală lansată de Ministerul Educației și Cercetării a „Școlilor model”, care are drept scop creșterea resurselor școlilor din întreaga țară.

Subsecvent, în calitate de beneficiari indirecti au fost identificate companiile de servicii energetice din sectorul privat (companii de construcții și proiectare, auditori energetici, furnizori de echipamente) a căror servicii vor fi achiziționate pe parcursul

implementării proiectului, deoarece va crește cererea pentru serviciile lor și totodată se va consolida expertiza și dezvolta capacitățile profesionale ale acestora.

De asemenea, în calitate de beneficiari indirecti sunt și cetățenii Republicii Moldova care vor beneficia de pe urma utilizării mai eficiente a bugetelor publice și a eforturilor de atenuare a schimbărilor climatice.

Aspectul economic și de mediu:

Resursele financiare din cadrul împrumutului vor fi utilizate pentru implementarea proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, după cum urmează:

1. Investiții în proiectele de eficiență energetică în clădirile educaționale cu un buget de 35 mil. dolari SUA din partea BIRD – această subcomponentă va cuprinde renovarea energetică a 46 de școli din întreaga țară, inclusiv: (i) măsuri standard de eficiență energetică, cum ar fi izolarea termică a pereților și a acoperișului, înlocuirea ferestrelor și ușilor, renovarea sistemului de încălzire interioară și eficientizarea sistemului de iluminat interior și (ii) instalarea pompelor de căldură, colectoarelor solare termice și panouri fotovoltaice pe acoperișurile existente ale clădirilor educaționale, cu condiția demonstrării fezabilității tehnico-economice a acestor tehnologii;
2. Modernizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie termică a municipiului Chișinău cu un buget de 15 mil. dolari SUA - Această subcomponentă va cuprinde finanțarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice a sistemului de alimentare cu energie termică a clădirilor publice inclusiv a 11 școli finanțate prin subcomponenta 1.1. Acest fapt va fi realizat prin instalarea a 300-350 de puncte termice individuale (PTI) la nivelul clădirilor și reconfigurarea rețelei de alimentare cu energie termică din cadrul sistemului centralizat. Aceasta subcomponentă va fi recreditată de către Ministerul Finanțelor către SA “Termoelectrica”;
3. Răspuns în situații de urgență - Această componentă nu are un buget alocat, însă a fost prevăzută pentru a permite realocarea rapidă a mijloacelor financiare între componentele proiectului, în cazul apariției unei crize sau unei urgențe eligibile. Pentru ca această componentă să fie activată și finanțarea să fie asigurată, Guvernul Moldovei va trebui (a) să depună o scrisoare de solicitare pentru activarea acestei componente și dovezile necesare pentru a determina eligibilitatea situației de urgență; (b) să aibă un plan de acțiune de urgență, inclusiv cheltuielile de urgență care urmează să fie finanțate; și (c) să îndeplinească cerințele de mediu și sociale, astfel cum au fost convenite în Planul de acțiune de urgență și în instrumentele aferente.

Totodată, în vederea realizării proiectului suplimentar la împrumutul menționat mai sus, este prevăzută acordarea mijloacelor financiare pentru asistența tehnică și de implementare a Proiectului, conform descrierii de mai jos:

1. Asistență tehnică pentru a contribui la operaționalizarea unui mecanism durabil de finanțare în domeniul eficienței energetice în cadrul clădirilor publice, cu un buget de 1.5 mil. dolari SUA din partea Fondul Fiduciar Multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW) - Această subcomponenta va sprijini eforturile Ministerului Energiei și a Centrului Național pentru Energie Durabilă (CNED), care prin intermediul proiectului MESA, finanțat de USAID, lucrează la operaționalizarea unui mecanism durabil de finanțare în domeniul eficienței energetice în cadrul clădirilor publice, în baza unui program denumit „Super ESCO”, prin finanțarea: (i) costurilor de operare și activitățile de marketing ale mecanismului și (ii) auditurilor energetice, proiectelor detaliate și specificații tehnice, analizelor tehnice, serviciilor de supraveghere a procesului de implementare a proiectului, certificatelor de performanță energetică și a altor studii tehnice necesare în acest sens.
2. Suport pentru implementare și asistență tehnică cu un buget de 3 mil. dolari SUA din partea Fondul Fiduciar Multidonator „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare (M-GROW)–Această componentă va include: (i) costurile operaționale și cu personalul eferente Unității Consolidate de Implementare a Proiectelor în domeniul Energetic (UCIPE), care va fi responsabilă de implementarea proiectului; (ii) consolidarea capacității personalului din cadrul Ministerului Energiei (ME), Centrului Național pentru Energie Durabilă, Termoelectrica SA (TE) și UCIPE; (iii) contribuții la funcționarea sistemului informațional în domeniul eficienței energetice ce urmează a fi instituit și gestionat de CNED; (iv) finanțarea auditurilor energetice în cadrul clădirilor educaționale selectate în cadrul subcomponenta 1.1.; și (v) alte costuri de asistență tehnică, vizite de studiu și ateliere de lucru.

Implementarea proiectului menționat va avea beneficii și asupra mediului înconjurător prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, datorită economiilor de energie care vor fi obținute în rezultatul implementării măsurilor de eficiență energetică.

Aspectul normativ:

Acordul în cauză este compatibil cu Constituția Republicii Moldova, cadrul normativ național și instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Conform descrierii proiectului precum și a prevederilor Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și BIRD în vederea implementării Proiectului „Tranziția Durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)” nu au fost identificate careva necesități de modificare a cadrului normativ în vigoare în vederea implementării proiectului, cu excepția faptului că împrumutul prevăzut pentru subcomponenta 2 din cadrul componentei 1, pentru care este atribuit un împrumut de 15 mil. dolari SUA, să fie recreditat de către Ministerul Finanțelor către întreprinderea “Termoelectrica” SA, în baza unei evaluări în acest sens.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.7 alin. (3) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, și pct. 4 din Regulamentul privind procedura de contractare a datoriei de stat și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007, a fost solicitat avizul consultativ asupra proiectului Hotărârii Guvernului privind inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, care prin Avizul nr. CPE-06 nr.148 din 08.05.2024 sa pronunțat în favoarea inițierii negocierilor asupra Acordului de împrumut.

Concomitent, în vederea asigurării implementării Acordului, Guvernul urmează să stabilească modul de aplicare a facilităților fiscale și vamale pentru realizarea Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”.

Este de menționat că aplicarea facilităților fiscale și vamale pentru realizarea proiectului va oferi un sprijin suplimentar prin reducerea costurilor de realizare a proiectului investițional de importanță națională care va spori securitatea energetică în Republica Moldova.

Astfel, în vederea aplicării acestor facilități, în Art. 5 al proiectului de Lege este stipulat *„Prin derogare de la prevederile Codului fiscal nr. 1163/1997, ale Codului vamal nr. 95/2021, ale Legii nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor și ale Legii nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, importul de mărfuri și/sau servicii destinate realizării Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului „Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova” (STEEM), se scutește de TVA fără drept de deducere, de accize, de taxa vamală și de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, iar livrările de mărfuri și/sau servicii destinate realizării proiectului menționat se scutesc de TVA cu drept de deducere, de accize și de taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului.”*

Suplimentar, având în vedere valoarea estimativă a gajului pentru împrumutul ce urmează a fi recreditat către S.A. „Termoelectrica” care constituie cca 15 mil. dolari SUA și considerând informația prezentată de către întreprindere, menționăm, că S.A. „Termoelectrica” nu dispune de bunuri imobile și/sau mobile pentru acoperirea valorii gajului.

Reieșind din cele menționate mai sus, proiectul Legii pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)” semnat la Chișinău la 8 august 2024, prevede faptul că *„Prin derogare de la prevederile art. 29 alin. (4) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, se*

permite, cu titlu de excepție, eliberarea S.A. „Termoelectrica” de obligația prezentării garanțiilor rambursării împrumutului recreditat de Ministerul Finanțelor în vederea realizării proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, conform Acordului de împrumut menționat”.

Aspectul instituțional și organizatoric:

În vederea realizării prevederilor prezentului Acord, nu este necesară înființarea structurilor noi sau modificarea celor existente. Implementarea proiectului va fi asigurată de către IP Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energeticii cu suportul tehnic al IP Centrului Național pentru Energie Durabilă inclusiv cu suportul și asistența tehnică prevăzută în cadrul proiectului.

Aspectul financiar

Suma împrumutului este de 50 mil. dolari SUA. Mijloacele financiare vor fi utilizate pentru implementarea proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, conform descrierii de mai sus.

Maturitatea împrumutului este de 30 de ani, perioada de grație 5 ani, rata dobânzii este variabilă, comisionul de angajament constituie 0,25% calculat din suma nedebersată, iar comisionul unic constituie 0,25% din suma împrumutului. Atât împrumutul cât și grantul urmează a fi debursate în baza planurilor anuale de lucru, elaborate pe perioada implementării proiectului 2024-2029. Cheltuielile de deservire a împrumutului dat urmează a fi efectuate din bugetul de stat.

Aspectul temporar:

Acordul va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și îndeplinirea tuturor condițiilor de efectivitate specificate în proiectul Acordului.

Totodată, în conformitate cu Articolul V din Acordul de împrumut, condițiile adiționale de intrare în vigoare constau în următoarele:

- ✓ că Acordul de grant a intrat în vigoare într-o manieră acceptabilă pentru Bancă și toate condițiile ce precedă intrarea în vigoare a acestuia, altele decât intrarea în vigoare a prezentului Acord, au fost îndeplinite;
- ✓ că Manualul operațional al Proiectului menționat în Secțiunea I.D din Suplimentul 2 a fost pregătit și adoptat de ME în forma și conținutul acceptabile pentru Bancă;
- ✓ că Acordul de implementare a Proiectului menționat în Secțiunea I.B. din Suplimentul 2 a intrat în vigoare într-un mod satisfăcător pentru Bancă.
- ✓ că ME a determinat UCIPE să angajeze un specialist în domeniul mediului și social, sănătății și siguranței dedicat Proiectului, având calificările și funcțiile acceptabile pentru Bancă.

Termenul limită de debursare și realizare a condiționalităților fiind de 150 de zile din momentul semnării Acordului de împrumut.

C. Rezultatele negocierilor

Negocierile asupra proiectului Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea implementării Proiectului „Tranziția durabilă către eficiența energetică în Moldova (STEEM)”, au avut loc în format online, la data de 17 mai 2024.

Negocierile s-au desfășurat în limba engleză, conducător al delegației de negociatori fiind doamna Carolina Novac, Secretar de stat, Ministerul Energiei. Din delegația oficială a Republicii Moldova au făcut parte reprezentanții, Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Energiei, Ministerul Mediului, IP Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Energetici, IP Centrul Național pentru Energie Durabilă, Agenția Proprietăți Publice, S.A. „Termoelectrica”.

În cadrul negocierilor au fost discutate aspectele esențiale ale Acordului, precum și au fost efectuate careva modificări de ordin tehnic.

D. Analiza oportunității ratificării

Acordul a fost semnat la data de 8 august 2024 la Chișinău, de către dl Victor Parlicov, ministrul energiei, și Inguna Dobraja, Directoarea de Țară a Băncii Mondiale pentru Moldova.

Acordul de împrumut va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și după îndeplinirea tuturor condițiilor specificate la art. V din Acordul semnat de către părți.

Data de disponibilitate a finanțării este 30 iunie 2029.

Ministru

Digitally signed by Parlicov Victor
Date: 2024.10.01 09:10:00 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Victor PARLICOV